

ОСНОВИ ЕКОНОМИЈЕ 30.06.2021.

ШИФРА	БРОЈ ПОЕНА

1. Давид Рикардо је представник:
  - а) физиократизма
  - б) меркантилизма
  - ц) **класичне школе економске мисли**
(заокружи тачан одговор)

2. Опште правило понуде гласи:
  - а) са променом цене понуђена количина робе се не мења
  - б) са растом цена смањује се понуђена количина робе, док са падом цена долази до повећања понуђене количине робе
  - ц) **са растом цене расте и понуђена количина робе, а са падом цена понуђена количина робе се смањује**
(заокружи тачан одговор)

3. Како се национални доходак распоређује, односно наменски дели?

Национални доходак се распоређује, односно наменски дели на личну потрошњу и акумулацију. $НД = ЛП + Ак.$

4. Прометна вредност робе је:
  - а) количина одређеног људског рада садржаног у роби
  - б) **разменска способност робе, која се увек испољава као конкретна сразмера у којој се одређена количина једне робе размењује за одређену количину друге робе**
  - ц) скуп корисних својстава робе којима се могу задовољити људске потребе
(заокружи тачан одговор)

5. Дефлација је:
  - а) **случај монетарне неравнотеже када се у оптицају нађе мања количина новца од потребне**
  - б) општи поремећај у привреди праћен растом цена и падом вредности домаће валуте
  - ц) општи поремећај у привреди праћен растом цена и растом вредности домаће валуте
(заокружи тачан одговор)

6. Суштина селективне функције тржишта је у томе да:
  - а) тржиште пружа информације о висини тржишних цена, а самим тим и о стању понуде и тражње за одређеном врстом робе
  - б) у поступку формирања тржишних цена тржиште врши алокацију тј. размештај укупно расположивих материјалних ресурса
  - ц) **тржиште мотивише и награђује привредне субјекте који су ефикаснији и продуктивнији у свом раду, а истовремено кажњава оне привредне субјекте који су неефикасни и недовољно продуктивни**
(заокружи тачан одговор)

7. Цена коштања представља:
  - а) трошкове који настају трошењем фактора производње у производњи додатне јединице производа,
  - б) трошкове предмета рада,
  - ц) **трошкове производње по јединици производа**

(заокружи тачан одговор)

8. Гранични трошкови су:

а) трошкови средстава за рад

б) укупни трошкови производње

ц) **трошкови који настају трошењем фактора производње у производњи додатне јединице производа**

(заокружи тачан одговор)

9. Како гласи уобичајена подела тржишта хартија од вредности:

- примарно (прва продаја емитованих хартија од вредности),

- секундарно (даље купопродајне трансакције на берзама специјализованим за промет хартија од вредности).

10. Који су основни облици земљишне ренте?

Основни облици земљишне ренте су апсолутна и диференцијална рента.

11. Монопол је:

а) такво тржишно стање где на страни понуде и тражње постоји мноштво учесника

б) такво тржишно стање где на страни понуде и тражње постоји мали број учесника

ц) **такво тржишно стање у коме на страни понуде постоји само један продавац који нема конкурента, а на страни тражње мноштво купаца**

(заокружи тачан одговор)

12. Девалвација представља:

а) основни економски закон робне производње који регулише друштвено-економске односе између субјеката у робној привреди

б) **законско смањење вредности домаће новчане јединице у односу на злато или неку страну валуту**

ц) цену стране валуте на домаћем тржишту

(заокружи тачан одговор)

13. Дивиденда је:

а) доходак власника зајмовног капитала

б) **доходак који доноси акција**

ц) доходак власника земљишног капитала

(заокружи тачан одговор)

14. Централизација капитала представља:

а) **процес спајања великог броја ситних индивидуалних капитала**

б) процес увећања капитала и производње предузећа

ц) конкуренцију између предузећа различитих привредних грана

(заокружи тачан одговор)

15. Картели су:

а) **најлабавији облик удруживања монополистичких предузећа (нпр. споразум о подели тржишта, о квотама производње, ценама итд.)**

б) комплекси великог броја предузећа различитих грана привреде (индустрија, саобраћај, трговина, банке) стављени под контролу главне компаније (труста)

ц) највиши и најчвршћи облик удруживања унутар једне гране - обједињују се производња, промет и финансије (губи се сваки облик самосталности)

(заокружи тачан одговор)